

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет права, бізнесу та адміністрування
Кафедра загальноправових дисциплін та державного управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о завідувача кафедри

Доц. Мілова Т. М.

(протокол № 1 від 28.08.2025)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти **третій (освітньо-науковий)**

Галузь знань **08 Право**

Спеціальність **081 Право**

Освітня програма **Право**

Форма навчання **денна / заочна**

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Адміністративно-процесуальне право**» розроблена на основі освітньо-наукової програми «Право», навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «*Доктор філософії*» за спеціальністю **081 Право**.

Розробники: Соболь Є. Ю., професор кафедри загальноправових дисциплін та державного управління, доктор юридичних наук, професор.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри загальноправових дисциплін та державного управління.

Протокол від «28» серпня 2025 року №1

В.о. завідувача кафедри Мілова Т. М.

Робоча програма навчальної дисципліни «**Адміністративно-процесуальне право**» для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 Право за третім (освітньо науковим) рівнем вищої освіти. ЦДУ імені В. Винниченка, 2025.

© Соболь Є. Ю., 2025 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 08 Право	Вибіркова	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	Спеціальність: 081 Право	Рік підготовки	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-наукова програма: Право	20 год.	20 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	20 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	Самостійна робота	
		80 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
	Залік	Залік	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Адміністративно

процесуальне право» є засвоєння здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти положень чинного законодавства України, яке регулює особливості розгляду адміністративних справ в адміністративних судах, поняття та принципів адміністративного судочинства, дискусійних питань теорії та практики адміністративного судочинства, його правової природи, організації адміністративних судів, що сприятиме оптимізації правотворчого та правозастосовного процесів у зазначеній сфері.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на здобуття поглиблених компетентностей у галузі розгляду справ адміністративними судами, достатніх для розв'язування складних задач, проблем у професійній діяльності, з розумінням природи і змісту основних правових інститутів, меж правового регулювання різних суспільних відносин, а також формування активної громадської позиції щодо державотворчих та правотворчих процесів.

Завданнями дисципліни «Адміністративно-процесуальне право» є:

- форм ування у аспірантів знань, вмінь та навичок щодо формулювання і розв'язання комплексних наукових й практичних проблем стосовно адміністративного процесу;
- аналіз положень чинного законодавства України, яке регулює особливості розгляду адміністративних справ в адміністративних судах;
- форм ування активної громадської позиції щодо державотворчих та правотворчих процесів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у аспіранта мають бути сформовані такі *компетентності*:

- Здатність розв'язувати комплексні проблеми у процесі проведення досліджень з правової тематики, професійної правничої діяльності, викладання юридичних дисциплін у закладах вищої освіти;
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними;
- Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;
- Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей;
- Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій;
- Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття адміністративного процесу основні засади та завдання адміністративного судочинства.

Розмежування понять «адміністративна юстиція», «адміністративне судочинство», «адміністративний процес» та «адміністративна процедура». Два підходи до розуміння адміністративної юстиції. «Вузкий» підхід (адміністративна юстиція визначається тільки як судовий захист). «Широкий» підхід (включає не тільки вирішення адміністративно-правових спорів судами (власне адміністративне судочинство).

Завдання адміністративного судочинства. Захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій.

Принципи адміністративного судочинства

Тема 2. Організація адміністративного судочинства. Склад суду. Відводи.

Публічно-правовий спір як предмет юрисдикції адміністративних судів.

Адміністративна юрисдикція (предметна юрисдикція, інстанційна юрисдикція, територіальна юрисдикція (підсудність). Структура адміністративних судів з урахуванням положень нормативно-правових актів.

Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система та етапи становлення її структурних елементів

Правнича допомога при вирішенні справ в адміністративному суді. Види правничої допомоги, нормативне регулювання.

Визначення складу суду. Одноосібний та колегіальний розгляд справи. Незмінність складу суду.

Підстави для відводу (самовідводу) судді. Наслідки відводу (самовідводу) судді.

Підстави для відводу (самовідводу) секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача.

Тема 3. Учасники адміністративного судочинства. Докази та доказування в адміністративному судочинстві.

Склад учасників справи. Сторони і треті особи. Статус позивача і відповідача. Треті особи що заявляють самостійні вимоги і треті особи що не заявляють самостійних вимог.

Поняття та зміст адміністративної процесуальної правосуб'єктності. Елементи адміністративної процесуальної правосуб'єктності.

Права та обов'язки осіб, які беруть участь в справі. Загальні та спеціальні права та обов'язки.

Поняття та класифікація доказів. Вимоги, які висуваються до доказів. Характеристика видів доказів (письмові, речові і електронні докази; висновки експертів; показання свідків). Забезпечення доказів.

Тема 4. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.

Зменшення розміру судових витрат або звільнення від їх оплати, відстрочення та розстрочення судових витрат. Витрати на професійну правничу допомогу. Витрати сторін та їхніх представників, що пов'язані із прибуттям до суду. Попередня оплата судових витрат. Витрати, пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів, експертів та проведенням експертиз. Витрати, пов'язані з витребуванням доказів, проведенням огляду доказів за їх місцезнаходженням, забезпеченням доказів, вчиненням інших процесуальних дій. Розподіл судових витрат. Повернення судового збору.

Види заходів процесуального примусу. Попередження і видалення із залу судового засідання. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Привід. Штраф.

Тема 5. Позовне провадження.

Загальні положення щодо позовного провадження. Поняття, ознаки, характеристика позовного провадження в адміністративному судочинстві. Письмові заяви учасників справи в позовному провадженні. Вимоги до позовної заяви. Забезпечення позову.

Підстави відкриття провадження у справі. Особливості підготовчого провадження. Врегулювання спору за участю судді: поняття, специфіка, процедура. Відмова позивача від позову. Примирення сторін.

Загальні положення розгляду адміністративної судової справи по суті. Відкриття розгляду справи по суті: процесуальні аспекти. З'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення. Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду. Фіксування судового процесу.

Поняття і види судових рішень. Вимоги до судових рішень. Повноваження суду при вирішенні справи. Порядок ухвалення судових рішень. Проголошення

судового рішення.

Справи, що розглядаються за правилами спрощеного позовного провадження. Перелік та ознаки справ, що розглядаються за правилами спрощеного позовного провадження. Порядок і строк розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження.

Характеристика та перелік складних справ в адміністративному судочинстві. Розгляд окремих категорій складних справ. Поняття термінових адміністративних справ в адміністративному судочинстві. Розгляд окремих категорій термінових адміністративних справ. Типові та зразкові адміністративні справи. Розгляд типових та зразкових справ.

Тема 6. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.

Загальна характеристика апеляційного провадження. Апеляційна скарга. Відкриття апеляційного провадження. Апеляційний розгляд.

Загальна характеристика касаційного провадження. Підстави подання касаційної скарги.

Касаційна скарга: зміст, оформлення, процедура подачі. Відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд

Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Поняття нововиявлених та виключних обставин. Заява про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок здійснення перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 8. Виконання судових рішень в адміністративних справах. Відновлення втраченого судового провадження.

Загальна характеристика виконання судових рішень в адміністративних справах. Добровільне і примусове виконання судових рішень в адміністративних справах. Порядок виконання судових рішень в адміністративних справах. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах.

Поняття втраченого судового провадження в адміністративній справі. Порядок відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі. Форма та зміст заяви про відновлення втраченого судового провадження. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження

Тема 9. Адміністративне судочинство та практика ЄСПЛ.

Рішення Європейського суду з прав людини, які стосуються адміністративного судочинства. Положення Європейської конвенції з прав людини. Процедура виконання рішень Європейського суду з прав людини.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин

	денна форма				заочна форма			
	У с ь о г о	у тому числі			Ус ь о г о	у тому числі		
		л	п	С Р		л	п	СР
Тема 1. Поняття адміністративного процесу основні засади та завдання адміністративного судочинства.	14	2	2	10	14	2	2	10
Тема 2. Організація адміністративного	12	2	2	8	12	2	2	8

судочинства. Склад суду. Відводи.								
Тема 3. Учасники адміністративного судочинства. Докази та доказування в адміністративному судочинстві.	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 4. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.	14	2	2	10	14	2	2	10
Тема 5. Позовне провадження.	14	4	2	8	14	4	2	8
Тема 6. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.	14	2	4	8	14	2	4	8
Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	14	2	2	10	14	2	2	10
Тема 8. Виконання судових рішень в адміністративних справах. Відновлення втраченого судового провадження.	14	2	2	10	14	2	2	10

Тема 9. Адміністративне судочинство та практика ЄСПЛ.	12	2	2	8	12	2	2	8
Усього годин	120	20	20	80	120	20	20	80

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття адміністративного процесу основні засади та завдання адміністративного судочинства.	2
2	Тема 2. Організація адміністративного судочинства. Склад суду. Відводи.	2
3	Тема 3. Учасники адміністративного судочинства. Докази та доказування в адміністративному судочинстві.	2
4	Тема 4. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.	2
5	Тема 5. Позовне провадження.	4
6	Тема 6. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.	2
7	Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	2
8	Тема 8. Виконання судових рішень в адміністративних справах. Відновлення втраченого судового провадження.	2
9	Тема 9. Адміністративне судочинство та практика ЄСПЛ.	2
Разом		20

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття адміністративного процесу основні засади та завдання адміністративного судочинства.	2
2	Тема 2. Організація адміністративного судочинства. Склад суду. Відводи.	2
3	Тема 3. Учасники адміністративного судочинства. Докази та доказування в адміністративному судочинстві.	2

4	Тема 4. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.	2
5	Тема 5. Позовне провадження.	4
6	Тема 6. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.	2
7	Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	2
8	Тема 8. Виконання судових рішень в адміністративних справах. Відновлення втраченого судового провадження.	2
9	Тема 9. Адміністративне судочинство та практика ЄСПЛ.	2
Разом		20

4.2. Теми семінарських (практичних) занять 4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття адміністративного процесу основні засади та завдання адміністративного судочинства.	2
2	Тема 2. Організація адміністративного судочинства. Склад суду. Відводи.	2
3	Тема 3. Учасники адміністративного судочинства. Докази та доказування в адміністративному судочинстві.	2
4	Тема 4. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.	2
5	Тема 5. Позовне провадження.	2
6	Тема 6. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.	4
7	Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	2
8	Тема 8. Виконання судових рішень в адміністративних справах. Відновлення втраченого судового провадження.	2
9	Тема 9. Адміністративне судочинство та практика ЄСПЛ.	2
Разом		20

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

1	Тема 1. Поняття адміністративного процесу основні засади та завдання адміністративного судочинства.	2
2	Тема 2. Організація адміністративного судочинства. Склад суду. Відводи.	2
3	Тема 3. Учасники адміністративного судочинства. Докази та доказування в адміністративному судочинстві.	2
4	Тема 4. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.	2
5	Тема 5. Позовне провадження.	2
6	Тема 6. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.	4
7	Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	2

8	Тема 8. Виконання судових рішень в адміністративних справах. Відновлення втраченого судового провадження.	2
9	Тема 9. Адміністративне судочинство та практика ЄСПЛ.	2
Разом		20

4.3. Завдання для самостійної роботи

4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття адміністративного процесу основні засади та завдання адміністративного судочинства.	10
2	Тема 2. Організація адміністративного судочинства. Склад суду. Відводи.	8
3	Тема 3. Учасники адміністративного судочинства. Докази та доказування в адміністративному судочинстві.	8
4	Тема 4. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.	10
5	Тема 5. Позовне провадження.	8
6	Тема 6. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.	8
7	Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	10
8	Тема 8. Виконання судових рішень в адміністративних справах. Відновлення втраченого судового провадження.	10

9	Тема 9. Адміністративне судочинство та практика ЄСПЛ.	8
Разом		80

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття адміністративного процесу основні засади та завдання адміністративного судочинства.	10
2	Тема 2. Організація адміністративного судочинства. Склад суду. Відводи.	8
3	Тема 3. Учасники адміністративного судочинства. Докази та доказування в адміністративному судочинстві.	8
4	Тема 4. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.	10
5	Тема 5. Позовне провадження.	8
6	Тема 6. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.	8
7	Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	10
8	Тема 8. Виконання судових рішень в адміністративних справах. Відновлення втраченого судового провадження.	10
9	Тема 9. Адміністративне судочинство та практика ЄСПЛ.	8
Разом		80

4.5. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Адміністративно-процесуальне право» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної аспірантів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього науковця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу. З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно

інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: – словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);

– наочні (презентація, демонстрування);

– практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

– метод проблемного викладу матеріалу;

– моделювання життєвих ситуацій;

– мозковий штурм;

– метод опори на життєвий досвід;

– навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

– усного контролю;

– письмового контролю;

– самоконтролю та взаємоконтролю;

– рецензування відповідей.

4.6. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;

- наскрізні проекти;

- аналітичні звіти, реферати, есе;

- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- презентації та виступи на наукових заходах;

- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації аспірантів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми. *Об'єктами поточного контролю знань студента є:*

- систематичність та активність роботи на заняттях;

- виконання завдань для самостійної роботи.

Оцінюванню можуть підлягати:

- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на

практичних/семінарських заняттях;

- активність при обговоренні питань практичного/ семінарського/ лабораторного заняття;

- результати тестування тощо.

Критеріями оцінки усних відповідей є:

- повнота та глибина розкриття питання;

- емоційність та переконливість;

- використання для обґрунтування своєї думки основної та додаткової літератури; логіка викладу, вміння аналізувати, порівнювати, робити висновки; - культура мови.

Критеріями оцінки письмових завдань є:

- повнота та глибина розкриття питання;

- цілісність, системність, логічність, вміння формулювати висновки;

- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за роботу на семінарському занятті – 5 балів.

5-4 бали аспірант/ аспірантка отримує, якщо:

- опрацював не лише основну, але й додаткову літературу, самостійно знайдену, відповідно до теми для більш глибокого її розкриття; - засвоїв теоретичний матеріал на високому (творчому) рівні, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, встановлює міжпредметні та міжтемні зв'язки;

- висловлює гіпотези, наводить аргументи на підтвердження своєї думки, або спростування думки інших студентів, при цьому посилається на опрацьовані джерела та літературу;

- використовує теоретичний матеріал для розв'язання практичних завдань;

- робить висновки, узагальнення;

- рецензує відповіді інших, вносить корективи, доповнення;

- пропонує дискусійні теми для обговорення, бере участь у дискусії, дотримується культури ведення дискусії;

- підготував реферат, повідомив його зміст, чим зацікавив студентів.

2,5-3 бали аспірант/ аспірантка отримує, якщо:

- опрацював переважно основну літературу;

- теоретичний матеріал засвоїв на достатньому (конструктивному рівні), досить логічно викладає його, однак, не завжди може підтвердити відповідними прикладами, іншими аргументами;

- під час викладу припускається незначних помилок чи неточностей, у нього виникають деякі проблеми з встановленням зв'язків з попередніми темами чи іншими предметами, тобто його знання не систематизовані повною мірою;

- іноді потребує додаткових запитань для повного розкриття проблеми; - може висловлювати гіпотези, припущення, однак не завжди може навести необхідні аргументи на підтвердження своєї думки;

- в цілому використовує теоретичний матеріал для розв'язання практичних завдань, пояснення подій та явищ, що відбуваються в політико-правовому житті країни та в світі, але його пояснення можуть містити неточності, бути недостатньо обґрунтованими;

- робить висновки, узагальнення, однак, вони потребують уточнення,

конкретизації з боку викладача або інших студентів;

- рецензує відповіді інших, вносить корективи, доповнення;
- пропонує дискусійні теми для обговорення, бере участь у дискусії, дотримується культури ведення дискусії;
- підготував реферат і повідомив його зміст.

1 бал отримує аспірант/ аспірантка, якщо:

- не повністю опрацював рекомендовані джерела та літературу, не має відповідного конспекту;
- засвоїв матеріал на середньому (репродуктивному) рівні;
- може лише відтворити навчальний матеріал, засвоєний на лекції або опрацьований самостійно (законспектований) без критичного осмислення, на рівні переказу, можливо, навіть, за допомогою викладача;
- іноді порушує логіку викладу, припускається помилок;
- не вміє самостійно здійснювати логічні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, висновки);
- з допомогою викладача може навести приклади, пов'язати теоретичний та практичний матеріал, встановити міжтемні та міжпредметні зв'язки; - не може зробити рецензію, виправити помилки інших студентів; - у нього не достатньо сформовані навички участі у дискусії, не вміє обґрунтовувати свою думку.

Аспірант/ аспірантка не отримує балів (0 балів), якщо:

- не опрацював рекомендовані джерела та літературу, не має конспекту; - засвоїв матеріал на низькому (рецептивно-продуктивному) рівні; - може відтворити незначну частину навчального матеріалу, засвоєного на лекції, лише за допомогою викладача;
- не може критично осмислити, проаналізувати матеріал навіть, за допомогою викладача;
- не дотримується логіки викладу, часто припускається помилок; - не може (навіть з допомогою викладача) навести приклади, пов'язати теоретичний та практичний матеріал, встановити міжтемні, міжпредметні зв'язки; - не може зробити рецензію, виправити помилки інших студентів; - у нього не сформовані навички участі у дискусії, не вміє обґрунтовувати свою думку;
- не засвоїв матеріал, відмовляється відповідати або не може відтворити навіть незначну частину навчального матеріалу, навіть з допомогою викладача. Студент, який не відвідував заняття з поважних причин, підтверджених документально, має право пройти поточний контроль під час консультацій.

До 35-ти балів аспірант може отримати за виконані завдання самостійної роботи, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

Одна контрольна робота у формі трьох теоретичних питань передбачено за результатами вивчення всіх тем.

Тривалість виконання контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

До контрольної роботи допускаються всі аспіранти незалежно від результатів поточного контролю.

Для проведення контрольної роботи розроблено контрольні завдання двох варіантів, які є рівнозначні за трудомісткістю.

За виконання контрольної роботи аспірант може отримати до 20 балів (I питання – 6 балів; II питання – 6 балів; III питання – 8 балів).

У процесі виконання контрольних завдань аспірант може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Аспірантові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими аспірантами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення аспірантом установлених правил виконання контрольних завдань викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів.

Результати контрольної роботи аспіранта, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати контрольної роботи доводяться до відома аспірантів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання контрольних робіт допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за поточний контроль визначається як *сума відповідних балів поточного оцінювання та оцінювання за результатами самостійної роботи.*

Підсумковий контроль.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння аспірантом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

З дисципліни «Адміністративно-процесуальне право» як форму підсумкового (семестрового) контролю передбачено *залік*.

Усім аспірантам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60% від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («зараховано», «незараховано») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку здобувача вищої освіти. Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у відділ аспірантури у визначений термін особисто викладачем.

У разі, якщо здобувач подав декларацію про визнання результатів неформального та /або інформального навчання стосовно певного освітнього компонента ОП, оцінювання відбувається відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (затвердженого вченою радою університету, протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.).

Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані в межах цього освітнього компонента, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом под.). – пункти 1.5, 1.6, 1.9, 1.10

названого Порядку.

4.8. Схема нарахування балів, які отримують аспіранти

Поточне оцінювання та самостійна робота											Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	Контрольна робота	Самостійна робота	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	35	
Разом 100 балів											

T1, T2 ... T9 – теми змісту.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Адміністративно-правова реформа в Україні. Н.О. Армаш, Ю.В. Борисова, К.В. Бортняк, С.В. Петков, Є.Ю. Соболев, Л.В. Спицька, О.С. Ховпун, Т.О. Часова, В.М. Шкабаро, Г.П. Щедрова, Г.В. Щолокова. за заг. ред. С. В. Петкова– Київ: КНТ, 2022. 180 с.

2. Адміністративне право для громадян України: Науково-популярне видання. А. Манжула, В. Галуцько, Є. Соболев, О. Дрозд та ін. Рекомендовано до друку Вченою радою Науково-дослідного інституту публічного права (протокол від 22 жовтня 2019 р. № 9) . М. Київ: НДІПП. 2019. 114 с

3. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галуцько В.,

Діхтієвський П., Кузьменко О., Соболев Є.Ю. та ін. Видання друге. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.

4. Адміністративна деліктологія: сучасна модель відповідальності посадових осіб органів публічної влади. Соболев Є.Ю, Київ: КНТ, 2018. 153 с. 5.

Адміністративний процес : навч. посіб. / О.Ю. Салманова, А.Т. Комзюк, С.М. Гусаров та ін. ; за заг. ред. О.Ю. Салманової, А.Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с. 6.

Науково-практичний коментар кодексу адміністративного судочинства України. за заг. ред. Р.С. Мельника. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 1030 с.

7. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України. Станом на 26 липня 2024. За заг. ред. Чубенка А. Г. Дрозд О.Ю., Манжула А.А., Соболев Є.Ю., Журавльов Д.В., Лошицький М.В., Петков С.В., Теремецький В.І., Київ. Видавничий дім «Професіонал», 2024. 654 с.

8. Соболев Є. Ю., Журавльов Д. В., Переверзев Д. М. Адміністративно правові засади та правове регулювання реалізації, охорони і захисту прав та свобод осіб з інвалідністю з боку публічної адміністрації : монографія. Київ : ФОП Кандиба Т. П., 2022. 341 с.

9. Соболев Є.Ю., Кіблик Д.В. Правові засади формування та реалізації державної політики щодо забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю: монографія. Кропивницький: ФОП Кандиба Т. П., 2023. 175 с.

10. Соболев Є.Ю., Палій В.В. Адміністративно-правові обмеження прав і свобод людини при забезпеченні публічної безпеки органами Національної поліції України. Монографія. Кропивницький: ФОП Кандиба Т. П., 2023. 182 с.

11. Соболев Є.Ю., Бондарь В.П. Організація проведення медико соціальної експертизи: адміністративно-правовий аспект. Монографія. Дніпро: Середняк Т.К. 2024. 228 с.

12. Соболев Є.Ю. Державна політика формування та реалізації соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: адміністративно-правовий аспект: монографія. Є. Ю. Соболев, К. С. Фомічов. Одеса: Видавництво «Юридика», 2025. 354 с.

Допоміжна

1. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні: посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання / І.М. Балакарева [та ін.]. Харків : Право, 2020. 238 с.

2. Васильєв С.В. Звернення до суду: алгоритм процесуальних дій (адміністративна юрисдикція) : навч. посіб. Київ : Алерта : Правова єдність, 2021. 342 с.

3. Гавалешко П.С. Особливості доказування в суді апеляційної інстанції: адміністративно-правове дослідження : дис. ... канд. юрид. наук : Запоріжжя, 2022. 203 с. URL: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/11_2022/Havaleshko.pdf.

4. Георгієвський Ю.В. Особливості адміністративного судочинства в умовах карантину, встановленого для запобігання поширенню в Україні COVID 19. Публічне право. 2020. № 1. С. 21-33.

5. Зеленська І.М., Зоркіна Ю.В., Зарубіна І.Н. Підготовка позовної заяви (в

рамках адміністративного судочинства) : метод. рек.; за заг. ред. С. О. Гриненка. Харків : ПІОК для СБ України, 2020. 28 с.

6. Коваль М.П. Адміністративний судовий процес та особливості розгляду деяких спорів : навч. посібник у схемах. Одеса : Юрид. літ., 2020. 216 с. 7.

Колпаков В.К., Курінний Є.В., Шарая А.А. Реалізація принципу верховенства права в адміністративному судочинстві крізь призму застосування розсуду судді. Юридичний науковий електронний журнал : електронне наукове фахове видання. 2022. № 2. С. 202-208.

8. Мельник-Томенко Ж.М. Застосування практики Європейського Суду з прав людини при тлумаченні загальних принципів адміністративного судочинства: дис. ... канд. юрид. наук. Дніпро, 2020. 235 с.

9. Міщук І.В., Киричук Б.С. Особливості здійснення адміністративного судочинства в умовах воєнного стану. Південноукраїнський правничий часопис. 2023. № 1. С. 200-205.

10. Manzhula A., Kondratenko V., Sobol Y. The Current Factors of Ensuring the Activities of Public Administration Regarding the Organization of the System of Social Adaptation of Children with Disabilities. International Journal of Advanced Biotechnology and Research (IJABR) Special Issue-1, 2019, pp. 498-508. (Web of Science)

11. Protsenko T., Sobol Y., Yerptyntsev P., Koshchynets V., Anheloniuk A. Legal regulation of payment systems in Ukraine: current situation and the prospects for development. Cuestiones Politicas. Vol. 39, № 69 (Julio-Diciembre), 2021, P. 446- 461. (Web of Science)

12. Yevhen Yuriiiovych Sobol, Roman Viktorovych Myroniuk, Yurii Vitaliiiovych Harust and Valeria Myrhorod-Karpova. Implementation of Family Medicine in Central and Eastern Europe: Experience and Lessons for Ukraine. International Journal of Advanced Biotechnology and Research (IJABR) ISSN 0976-2612, Online ISSN. 2278–599X. Special Issue-1, 2019, pp544-558.

13. Sobol, Y. Manzhula, A. Harust, Y. Myrhorod-Karpova, V. Search for ways to optimize the activities of state bodies managing the funds of international technical assistance. Asia Life Sciences, 2019 (2). 189-212

14. Kondratenko V., **Sobol Y.**, Okopnyk O., Fomichov K., Skliarenko I. (2022). Interactions Between the International Convention and the System of Guaranteeing the Rights of Persons with Disabilities in Ukraine. *Cuestiones politicas*. Vol.40. № 74. 662-672. URL: <https://cutt.ly/Uezysi5R>

15. Gulac O., Oleksenko R., **Sobol Y.**, Milova T., Troshkina K. (2022). Reform of public administration in the forestry sector of Ukraine. *Cuestiones Políticas*. Vol.40, № 75. 299-311. URL: <https://cutt.ly/Zezt0tP9>

16. Oleksandr Morhunov, Ihor Artemenko, **Yevhen Sobol**, Lilia Bobryshova, Serhiy Shevchenko. (2023). Methodological principles of studying the essence of public administration bodies as subjects of administrative procedural law. *Cuestiones Políticas*, 41(76). P.453-466. URL: <https://cutt.ly/e5KNogL>

17. Troshkina, K., **Sobol, Y.**, Yunin, O., Shevchenko, S., Zadalia, D. (2023). Legal Status of the National Intellectual Property Authority: European Experience. *Revista de la Universidad del Zulia*/ 14(41), 496-509. URL: <https://cutt.ly/Jezij1hd>

18. Serhii Shatrava, Serhii Vylkov, **Yevhen Sobol**, Nataliia Maksymenko, Inna Zelenko. (2023). Legal guarantees of lawyers' activities with respect to the provision of free secondary legal aid in the administrative court system. *Cuestiones Políticas*. 41(77), 309-323. URL: <https://cutt.ly/DezywdTI>

19. Valentyna Voronkova, Vitalina Nikitenko, **Yevhen Sobol**, Roman Oleksenko, Yuriy Zelenin, Olena Kravchenko, Lesia Levchenko, Nataliia Yukhymenko. (2024). The Digital Transformation Of The Most Dynamic Region In The World (China, Malaysia, India) As A Key Factor In Economic Development Within The Context Of INDUSTRY 5G: Trends, Challenges, And Strategies. *Pakistan Journal of Life and Social Sciences*. 22(1). 1522-1531. URL: <https://cutt.ly/CezicX4Z>

20. Serhii Shatrava, Serhii Vylkov, Yevhen Sobol, Vitaly Kondratenko, Alexey Drozd, Marina Azhazha, Valentyna Voronkova, Vitalina Nikitenko, Olexandr Chernenko. (2024). Organizational and Legal Cooperative Aspects between Government and Public Institutions as a Key Factor in the Formation of an Efficient and Transparent State Administration System. *Pakistan Journal of Life and Social Sciences*. 22(2). 7086-7095. URL: https://www.pjlss.edu.pk/pdf_files/2024_2/7086-7095.pdf

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://cutt.ly/JwzvP6Dk>

2. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948 р. URL: <https://cutt.ly/gwzvKBMF>

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. URL: <https://cutt.ly/zwzvZvjH>

4. Кодекс адміністративного судочинства України. Закон України від 06.07.2005 р. URL: <https://cutt.ly/XwzvX48U>

5. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами членами, з іншої сторони (ратифіковано Законом України № 1678-VII від 16.09.2014). URL: <https://cutt.ly/jwzvLxum>

6. Про адміністративні послуги. Закон України від 06.09. 2012 р. URL: <https://cutt.ly/ewzvFv9Q>

7. Про адміністративну процедуру. Закон України від 17.02.2022 р. URL: <https://cutt.ly/mwzvGB56>

8. Про військовий обов'язок і військову службу. Закон України від 25.03.1992 р. URL: <https://cutt.ly/hwzv2AFR>

9. Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад. Закон України від 16.04.2020 р. URL: <https://cutt.ly/1wzvHY71>

10. Про громадські об'єднання. Закон України від 22.03.2012 р. URL: <https://cutt.ly/swzvVkRS>

11. Про громадянство України. Закон України від 18.01.2001 р. URL: <https://cutt.ly/7wzvBaZt>

12. Про державну службу. Закон України від 10.12.2015 р. URL: <https://cutt.ly/EwzvNw3G>

13. Про дипломатичну службу. Закон України від 07.06.2018 р. URL: <https://cutt.ly/9wzvN8XI>
14. Про доступ до публічної інформації. Закон України від 13.01.2011 р. URL: <https://cutt.ly/xwzvMT52>
15. Про основні засади молодіжної політики. Закон України від 27.04.2021 р. URL: <https://cutt.ly/nwzvDmLW>
16. Про запобігання корупції. Закон України від 14.10.2014 р. URL: <https://cutt.ly/mwzv1GJu>
17. Про запобігання та протидію домашньому насильству. Закон України від 07.12.2017 р. URL: <https://cutt.ly/Uwzv0kJg>
18. Про засади запобігання та протидію дискримінації в Україні. Закон України від 06.09.2012 р. URL: <https://cutt.ly/Kwzv8zvd>
19. Про затвердження військово-адміністративного поділу території України: Указ Президента України від 5.02.2016 р. URL: <https://cutt.ly/LwzbfRbZ>
20. Про захист прав споживачів. Закон України від 12.05.1991 р. URL: <https://cutt.ly/Iwzv4i2O>
21. Про Збройні Сили України. Закон України від 06.12.1991 р. URL: <https://cutt.ly/Dwzv7eIi>
22. Про звернення громадян. Закон України від 02.10.1996 р. URL: <https://cutt.ly/Wtb3kFT5>
23. Про імміграцію. Закон України від 7.06.2001 р. URL: <https://cutt.ly/ewzv5U7V>
24. Про інформацію. Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://cutt.ly/XwzbzcW7>
25. Про Кабінет Міністрів України. Закон України від 27.02.2014 р. URL: <https://cutt.ly/vwzbxDiL>
26. Про Конституційний Суд України. Закон України від 13.07.2017 р. URL: <https://cutt.ly/Fwzv6IPM>
27. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21.05.1997 р. URL: <https://cutt.ly/Dwz bqwDM>
28. Про місцеві державні адміністрації. Закон України від 09.04.1999 р. URL: <https://cutt.ly/9wzbq3AC>
29. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію. Закон України від 21.10.1993 р. URL: <https://cutt.ly/4wzv9HGu>
30. Про Національну поліцію. Закон України від 02.07.2015 р. URL: <https://cutt.ly/Bwz bw9YQ>
31. Про Національну стратегію у сфері прав людини. Указ Президента України від 24.03.2021 р. URL: <https://cutt.ly/5wz bmBXL>
32. Про оборону України. Закон України від 06.12.1991 р. URL: <https://cutt.ly/6wz brGHm>
33. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. URL: <https://cutt.ly/vwz bc9U5>
34. Про органи самоорганізації населення. Закон України від 11.07.2001 р. URL: <https://cutt.ly/8wz btNS>
35. Про основи національного спротиву. Закон України від 16.07.2021 р. URL: <https://cutt.ly/5wz bdDA1>

36. Про політичні партії в Україні. Закон України від 5 квітня 2001 р. URL: <https://cutt.ly/9wzbtDb0>
37. Про правовий режим надзвичайного стану. Закон України від 16.03.2000 р. URL: <https://cutt.ly/SwzbybYS>
38. Про правовий режим воєнного стану. Закон України від 12.05.2015 р. URL: <https://cutt.ly/cwzv3nY8>
39. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства. Закон України від 22.09.2011 р. URL: <https://cutt.ly/uwzbukJM>
40. Про прокуратуру. Закон України від 14.10.2014 р. URL: <https://cutt.ly/DwzbiUeL>
41. Про свободу совісті та релігійні організації. Закон України від 23.04.1991 р. URL: <https://cutt.ly/twzboofO>
42. Про систему центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 15.12.1999 р. URL: <https://cutt.ly/3wzbbkER>
43. Про службу безпеки України. Закон України від 25.03.1992 р. URL: <https://cutt.ly/WwzboKqf>
44. Про службу в органах місцевого самоврядування. Закон України від 07.06.2001 р. URL: <https://cutt.ly/3wzbpnGO>
45. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Закон України від 22.12.1997 р. URL: <https://cutt.ly/QwzbamEv>
46. Про утворення військових адміністрацій. Указ Президента України від 24.02.2022 р. URL: <https://cutt.ly/Wwzba4SC>
47. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону. Закон України від 22.06.2000 р. URL: <https://cutt.ly/rwzbsPKJ>
48. Про центральні органи виконавчої влади. Закон України від 17.03.2011 р. URL: <https://cutt.ly/Jwzbn5ic>
49. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента України від 30.09.2019 р. URL: <https://cutt.ly/nwzbQmWu>
50. Судова практика Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за 2022 рік. URL: <https://cutt.ly/hwzbkIPm>
51. Судова практика Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за лютий 2023 року. <https://cutt.ly/BwzbliCD>
52. Судова практика Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за 2024 рік. <https://cutt.ly/Ctb3xJA8>
53. Судова практика Верховного суду України щодо соціального захисту сімей з дітьми в публічно-правових спорах. Рішення внесені до ЄДРСР з 2018 року по травень 2023 року. URL: <https://cutt.ly/Qwzbh0TY>

5.3. Інформаційні ресурси

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/ mai n	Сайт Верховної Ради України
http://pravoua.com.ua/	Сайт журналу «Право України»

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене Вченою радою, протокол №13 від 28.04.2025).